

Aleg. 99.

Sprawozdanie

komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego o potrzebie utworzenia w okręgu c. k. Starostwa Kosowskiego trzeciego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w miejscowości Żabie.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy wykazał w sprawozdaniu swoim nieodzowną potrzebę utworzenia w okręgu c. k. Starostwa Kosowskiego trzeciego c. k. Sądu powiatowego, albowiem:

1. Okręg c. k. Starostwa Kosowskiego jest po Nadworniańskim największy w całej Galicji, który się ciągnie wązkim pasem od granicy c. k. Starostwa Kołomyjskiego, aż do granicy węgierskiej, a siedziby dwóch c. k. Sądów powiatowych znajdują się na północnym krańcu Starostwa.

2. Okręgi tych Sądów ciągną się równolegle ze sobą również wązkim pasem od północy do południa do granicy węgierskiej, a odległość gmin na południu położonych od siedzib sądowych w Kosowie i w Kutach wynosi 80 kilometrów, tak że mieszkańiec tych gmin udający się do c. k. Sądu powiatowego do Kosowa lub do Kut, potrzebuje na odbycie drogi tam i napowrót 5 dni czasu.

3. Agenda sądowa i karna południowych gmin jest tak znaczna, iż dla niej samej otwarcie nowego c. k. Sądu powiatowego jest pożądanem. Wydział krajowy podnosi bowiem, że wedle wykazów statystycznych było w r. 1884. z gmin Żabiego, Jasienowa górnego i Krzyworówni samych doręczeń blisko 7.300 uchwał, a z reszty gmin projektowanego nowego Sądu 6.250 i to tylko w sprawach cywilnych i tabularnych, w sprawach zaś karnych 6.950 uchwał razem z doręczeniami, a dotąd prócz gminy Krzyworówni, nie ma jeszcze założonych ksiąg gruntowych.

Z tych wszystkich okoliczności wynika, że wymiar sprawiedliwości musi być niedostateczny, bo każda najmniejsza sprawa z przyczyny odległości pociąga za sobą niestosunkowe koszty i stratę czasu, a taka w skutek kosztowności dla stron nieunikniona niedostateczność wymiaru sprawiedliwości musi oddziaływać szkodliwie na wszystkie stosunki. Dla tego też ludność tamtejsza woli się obywać ile możności bez interwencji sądowej, na czem cierpieć musi i pada ofiarą rozmaitych i niebezpiecznych wyzyskiwaczy. Utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego w południowej części okręgu c. k. Starostwa kosowskiego, jest więc koniecznie potrzebne, a tę potrzebę uznało Prezydium c. k. wyższego Sądu krajowego w dwukrotnych odezwach swoich. Przydzielenie gmin do nowo projektowanego Sądu, odpowiadające propozycji Wydziału powiatowego Kosowskiego, jest zupełnie stósowne, a lubo ludność będzie mniejszą, niż jaką zwykle dla Sądów powiatowych za potrzebną przyjmujemy, to ta mniejsza liczba usprawiedliwioną jest rzadkiem rozsiedleniem osad na terenie górskim.

Miejscowość Żabie odpowiada także najlepiej na siedzibę c. k. Sądu powiatowego, znajduje się bowiem prawie w równym oddaleniu od gmin jednych położonych nad Czeremoszem białym a drugich nad Czeremoszem czarnym i liczy razem z przysiółkami do 10.000 ludności. W Żabiu znajduje się zresztą zarząd fundacyi skarbkowskiej, urząd pocztowy i dwie szkoły, a zarząd kame-ralny znajduje się w przysiółku Jaworniku.

Żabie stanowi także ważny punkt handlowy dla tamtejszej okolicy, szczególnie dla export drzewa i bydła.

Nakoniec i pomieszczenie c. k. Sądu powiatowego w Żabiu będzie łatwiejszem niż w wielu innych miejscowościach naszego kraju, zwłaszcza, że gmina Żabie i tamtejszy obszar dworski, zdeklarowały się do znaczniejszych ofiar.

Dlatego Komisya prawnicza wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl §. 2. ustawy z dnia 11. Czerwca 1868 r. (Nr. 59 D. u. p.) oświadcza c. k. Rządowi opinię, iż ze wszech miar pożądanem jest jak najrychlejsze utworzenie trzeciego c. k. Sądu powiatowego w okręgu c. k. Starostwa Kosowskiego z siedzibą we wsi Żabiu, do którego przyłączone być mają miejscowości: a) z dzisiejszego c. k. Sądu powiatowego w Kosowie: Żabie, Krzyworównia, Jasienów górny i b) z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kutach: Hołowy, Krasnoila, Stebne, Dołhopole, Polanki, Perachrestne, Tereskula, Jabłonica, Hryniawa i Uścieryki.

Lwów 11. Stycznia 1887.

Zastępca przewodniczącego:

Zoll w. r.

Sprawozdawca:

Rybicki w. r.